

A Kúria

mint felülvizsgálati bíróság

végzés

Az ügy száma: Pfv.VI.20.813/2024/2.

A tanács tagjai: Dr. Simonné dr. Gombos Katalin a tanács elnöke

Dr. Farkas Antónia előadó bíró

Dr. Döme Attila bíró

Dr. Madarász Anna bíró

Dr. Tibold Ágnes bíró

A felperes: ...

A felperes képviselője: Dr. Pék Edina Csilla kamarai jogtanácsos

Az alperes: ...

Az alperes képviselője: Újvári és Báji-Patay Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Pirtyák Zoltán ügyvéd)

A per tárgya: kölcsön megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma: Fővárosi Törvényszék 45.Pf.630.306/2024/3. számú ítélete

Az elsőfokú bíróság neve és határozatának száma: Budai Központi Kerületi Bíróság 18.P.20.715/2020/15. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálatot megtagadja.

Megállapítja, hogy a felperes kérelmet terjeszthet elő a Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékes adó- és vámigazgatóságánál 200.097 (kétszázezer-kilencvenhét) forint felülvizsgálati eljárási illeték visszatérítése iránt.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

[1] A felperes jogelődje, a K... P... Z... és az alperes 2008. augusztus 27-én deviza alapú kölcsönszerződést kötöttek, amely alapján a felperes jogelődje 15.490,78 svájci franknak megfelelő összegű kölcsönt folyósított az alperes részére gépjárművásárlás céljából. A kölcsön lejáratát 2015. január 1-je volt. A felperes jogelődje 2009. június 25-én a kölcsönszerződést azonnali hatállyal felmondta, mivel a finanszírozott gépjárművet ellopták. A felperes jogelődje és az alperes között a felmondással esedékessé vált összeg megfizetésére 2010. január 7-én részletfizetési megállapodás jött létre, amelynek az alperes nem tett eleget, ezért a felperes jogelődje a 2010. szeptember 3-án kelt nyilatkozatával a részletfizetési megállapodást is felmondta. A felmondás időpontjában a tartozás összege 2.667.212 forint volt.

[2] A felperes és a felperes jogelődje között 2012. július 27-én engedményezési szerződés jött létre, amellyel a felperes jogelődje az alperessel szemben fennálló követelését a felperesre engedményezte. Az engedményezés tényéről szóló értesítést az alperes átvette. A felperes az alperessel szemben fennálló követelése egy része iránt fizetési meghagyás kibocsátását kérte. Az 14019/Ü/31352/2016. számú fizetési meghagyás ellentmondás hiányában 2016. december 6-án jogerőre emelkedett.

[3] A felperes a fenti előzményeket követően keresetet terjesztett elő az alperessel szemben, amelyben – a fenti fizetési meghagyással nem érvényesített – 2.501.212 forint tőke és kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Az elsőfokú bíróság a keresetet – egyrészt elévülés, másrészt a kölcsönszerződés érvénytelensége miatt – elutasította. A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság – megismételt eljárásban – az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Egyetértett az elsőfokú bíróság érdemi döntésével és annak

indokaival is.

[4] A jogerős ítélet ellen a felperes felülvizsgálati kérelmet és felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet terjesztettek elő. Utóbbit a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 409. § (3) bekezdésre alapította.

[5] Állította, hogy a jogerős ítélet sérti a polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 327. § (1) bekezdését, a Pp. 346. § (5) bekezdését, 360. § (1) bekezdését, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 41/D. § (1) bekezdését, továbbá jogkérdésben eltér a Kúria Pfv.V.22.146/2017/8. számú, a Jpe.II.60.054/2022/14. számú és a Pfv.III.21.290/2022/3. számú (közvetéve: BH2023.186.) döntésétől. Erre hivatkozással kérte, hogy a Kúria a jogerős ítéletet helyezze hatályon kívül és a kereseti kérelemmel egyezően marasztalja az alperest.

[6] A felperes a Kúria Pfv.V.22.146/2017/8. számú határozatától való eltérés körében e határozat [28] bekezdésében írtakat jelölte meg. Kifejtette, hogy a Kúria megállapítása szerint perindítás esetén az elévülés megszakadása nem korlátozódik arra az összegre, amelynek a megfizetése iránt a keresetet (fizetési meghagyást) benyújtották. E megállapításból következően a Kúria az adott jogkérdésben úgy foglalt állást, hogy az elévülés megszakad a perben (fizetési meghagyásos eljárás) nem érvényesített követelésrész vonatkozásában is. A jogerős ítéletben a másodfokú bíróság azonban ezzel szemben megállapította a korábbi fizetési meghagyással nem érvényesített követelésrész vonatkozásában az elévülést és a keresetet elutasította.

[7] A felperes érvelése szerint a részkövetelés érvényesítésére indított fizetési meghagyásos eljárás mint bíróság előtti igényérvényesítés és a fizetési meghagyás mint írásbeli fizetési felszólítás a Ptk. 327. § (1) bekezdése alapján az elévülést megszakította. Álláspontja szerint ezt az álláspontot támasztja alá a Kúria Pfv.III.21.290/2022/3. – BH2023.186. számú határozata is, amelytől a jogerős ítélet jogkérdésben szintén eltér. E határozatában a Kúria kimondta, hogy a keresetváltoztatásban új tényként előhozott további igények tekintetében az elévülési idő eltelt, mivel az elévülés kizárólag a kereseti kérelem, az érvényesíteni kívánt jog és az annak alapjául szolgáló tények alapján beazonosítható követelés vonatkozásában szakad meg. Ezzel szemben a jelen perben és a fizetési meghagyásos eljárásban érvényesített követelés nem eltérő követelések, azok nem eltérő jogcímenek állnak fenn. Hangsúlyozta: a fizetési meghagyás tartalmazta a jogviszony megjelölését (kölcsönszerződés), az érvényesíteni kívánt jogot (kölcsön), valamint a követelés beazonosításához szükséges adatokat (szerződésszám) azzal együtt, hogy a nem érvényesített igény tekintetében a felperes jogfenntartással élt. Így a fenti számú eseti döntésben írt elveknek a fizetési meghagyás maradéktalanul megfelelt, következésképp alkalmas volt a jelen perben érvényesített követelésrész tekintetében is az elévülés megszakítására.

[8] A felperes hivatkozott arra is, hogy a jogerős ítélet jogkérdésben eltér a Jpe.II.60.054/2022/14. számú jogegységi hatályú határozattól, amely kimondja, hogy a régi Ptk. 327. § (1) bekezdése alapján a követelés bírósági úton való érvényesítése az elévülést akkor is megszakítja, ha a keresetlevél alkalmas a per megindítására, de a bíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) alkalmazásával érdemi döntést nem hozott. A határozat indokolása alapján rámutatott, hogy a bírói gyakorlat még a hatálytalan keresetlevelet is alkalmasnak tartja írásbeli felszólításként az elévülés megszakítására. Figyelemmel arra, hogy a fizetési meghagyásos eljárás a bírósági eljárással

azonos hatályú, ezért az elévülés megszakadása – a fizetési meghagyással mint fizetési felszólítással – a teljes összegre bekövetkezett.

[9] A felperes a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmét alapította arra is, hogy a jogerős ítélet jogkérdésben eltér a Kúria Pfv.III.20.039/2012/4. – BH2014.106. számú határozatától is. A Kúria e határozatában meghatározta a fizetési felszólításnak azokat a minimális tartalmi elemeit, amelyek szükségesek az elévülés megszakításához. A felperes érvelése szerint mivel a fizetési meghagyás e feltételeknek eleget tesz, ezért az elévülés megszakadása a jelen perben érvényesített követelésrész vonatkozásában is bekövetkezett.

[10] A Kúria előjáróban rögzíti, mivel a vagyoni jogi perben a felülvizsgálati kérelemben vitatott érték az ötmillió forintot nem haladja meg [Pp. 408. § (1) bekezdés], és arra figyelemmel, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi utalással hagyta helyben [Pp. 408. § (2) bekezdés], ezért a jelen ügyben a felperesnek felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet kellett előterjesztenie [Pp. 409. § (1) bekezdés és 412. § (2) bekezdés].

[11] A Kúria a felperes engedélyezés iránti kérelmét a Pp. 411. § (1) bekezdése alapján vizsgálta.

[12] A felperes a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmében a Pp. 409. § (3) bekezdésre hivatkozott, amely rögzíti, hogy a Kúria engedélyezi a felülvizsgálatot, ha az ítélet a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltér.

[13] A felülvizsgálat engedélyezése körében a Kúria csak a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben foglaltakat vizsgálja (Kúria Gfv.30.089/2022/5), a kérelemhez kötöttség perjogi szabályából következően [Pp. 2. § (2) bekezdés] kizárólag a fél által megjelölt okból engedélyezheti a felülvizsgálatot (Kúria Gfv.30.320/2021/3., Gfv.30.383/2021/3.). Erre figyelemmel a felperes által előterjesztett felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet abból a szempontból vizsgálta, hogy az abban előadottakra figyelemmel a jogszabálysértés vizsgálata a Kúria megjelölt határozataitól jogkérdésében eltérés miatt indokolt-e.

[14] A Pp. 409. § (3) bekezdése szerint „a Kúria közzétett határozata” fogalma alatt a Pp. 346. § (5) bekezdésére, valamint a Bszi. 32. § (1) bekezdés b) pontjára figyelemmel a Bírósági Határozatok Gyűjteményében (a továbbiakban: BHGY) közzétett, 2012. január 1-je után meghozott határozatokat kell érteni.

[15] A felperes felülvizsgálati kérelmében arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet jogkérdésben eltér a Kúria Pfv.20.039/2012/4. számú ítéletétől, a Jpe.II.60.054/2022/14. számú jogegységi hatályú határozattól, a Kúria Pfv.V.22.146/2017/8. számú, valamint a Pfv.21.290/2022/3. számú ítéletétől.

[16] A Kúria Pfv.20.039/2012/4. – BH2014.106. számú határozata a BHGY-ben nem került közzétételre, így az „közzétett határozatnak” nem minősül. Erre figyelemmel a Kúria érdemben nem vizsgálhatta, hogy a felperes által megjelölt jogkérdésben az általa hivatkozott okokra figyelemmel a jogerős ítélet eltér-e a Kúria e határozatától.

[17] A Kúria megtagadja a felülvizsgálatot akkor is, ha a fél a kérelmében olyan közzétett határozatot jelöl meg, amely jogegységi panasz ügyben hozott határozat alapján nem hivatkozható (Kúria Pfv.20.536/2024/2., Pfv.21.088/2021/2.). A Kúria Pfv.22.146/2017/8. számú határozata kötelező erejűként nem hivatkozható az alábbiak szerint.

[18] A Kúria a Jpe.II.60.060/2023/7. számú jogegységi hatályú határozatának (a továbbiakban: JEH) a Magyar Közlönyben való közzétételére 2024. július 18-án sor került. E naptól kezdődően a JEH a Bszi. 42. § (1) bekezdése alapján a bíróságokra, így a Kúriára is kötelező. A JEH-ben írtak szerint a Kúria a bíróságokra nézve kötelező jogértelmezésként megállapította, hogy az azonos jogi alapon nyugvó, korábban perben vagy fizetési meghagyásos eljárásban nem érvényesített további követelés elévülését a korábbi részkövetelésre irányuló igényérvényesítés nem szakítja meg. Rögzítette továbbá azt is, hogy a Kúria Pfv.22.146/2017/8. számú ítéletének ezzel ellentétes jogértelmezése és a hasonló tartalmú határozatai a továbbiakban kötelező erejűként nem hivatkozhatók.

[19] A fentiek alapján a Kúria Pfv.V.22.146/2017/8. számú határozata az adott jogkérdésben nem hivatkozható kötelező erejűként, amely kizárja a felülvizsgálat engedélyezését.

[20] A Kúria a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem egyéb hivatkozásai kapcsán utal arra, hogy a felperes ezzel megegyező tartalmú kérelmei alapján a Kúria a felülvizsgálatot megtagadta a Pfv.20.536/2024/2 és a Pfv.20.339/2024/2. számú végzéseivel. A határozatok a BHGY-ben közzétételre kerültek, ezért a Kúria ítélkező tanácsaira nézve tartalmuk kötelező. A Kúria e határozatban foglaltakkal maradéktalanul egyetért, attól jogkérdésben a Bszi. 32. § (1) bekezdés b) pontja alapján nem kíván eltérni. Az e határozatokban foglalt indokokra a Kúria visszautal.

[21] A Kúria a fentiek alapján a jogerős ítélet felülvizsgálatát a Pp. 411. § (1) és (2) bekezdése alapján megtagadta.

[22] A Kúria a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemről a Pp. 411. § (1) bekezdés alapján tárgyaláson kívül határozott.

[23] A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem illetéke az Illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 50. § (2a) bekezdés a) pontja alapján 50.024 forint. A Kúria az Itv. 80. § (1) bekezdés i) pontja alapján megállapította, hogy a felperes az ezt meghaladó összegű eljárási illeték visszatérítésére jogosult.

[24] A végzés elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

A döntés elvi tartalma

[25] A Kúria megtagadja a Pp. 409. § (3) bekezdésére alapított felülvizsgálat engedélyezését, amennyiben a fél olyan BHGY-ben közzétett határozatra alapítja kérelmét, amely az engedélyezés iránti kérelem elbírálásának időpontjában jogegységi hatályú határozat rendelkezése folytán kötelező erejűként már nem hivatkozható.

Alkalmazott jogszabályok

[26] Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX törvény 409. § (3) bekezdés, 411. § (1) és (2) bekezdés

[27] Kúria Jpe.II.60.060/2023/7. számú jogegységi hatályú határozat

Budapest, 2025. január 29.

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Farkas Antónia s.k. előadó bíró, Dr. Döme Attila s.k. bíró, Dr. Madarász Anna s.k. bíró, Dr. Tibold Ágnes s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

S.K.

bíróági ügyintéző